

**Самооцінювання якості освітньої та управлінської діяльності
Щербинецької гімназії Ванчиківецького ліцею
Ванчиківецької сільської ради
за напрямом освітньої діяльності «Освітнє середовище»**

Щербинецька гімназія є комунальною власністю виконавчого комітету Ванчиківецької сільської ради Чернівецького району Чернівецької області. Будівля школи прийнята в експлуатацію у 1961 році, а будівля дошкільного підрозділу – 1993 року.

На кінець 2022-2023 навчального року нараховується 17 педагогічних працівників (з них – 1 в відпустці по догляду за дитиною до 3-х років). По віку – 5 вчителів до 30 років, 6 – від 31 до 40 років, 2 педагогів – від 41 до 50 років, 4 – понад 50 років. 2 педагогічних працівників мають стаж понад 30 років, 1 вчитель – більше 50 років, 5 – понад 10 років, 7 – понад 3 роки, 2 – до 3 років. Середній вік педагогів – 39,6 років.

В закладі 11 працівників з числа обслуговуючого персоналу.

Всього працівників 28.

В гімназії в цьому навчальному році навчалось та виховувалось 114 дітей .

З них: в школі II ступеня – 46 учнів, в школі I ступеня – 42 учні та 26 вихованців дошкільного підрозділу. Середня наповнюваність класів становить 9,7 учнів. В дошкільному підрозділі 1 різновікова група.

По якісному складу педагогічних працівників гімназія має такі показники:

- Звання «Старший вчитель» – 3
- «Спеціаліст вищої категорії» – 2;
- «Спеціаліст I категорії» – 4;
- «Спеціаліст II категорії» – 4;
- «Спеціаліст» - 7;

1. Приміщення і територія закладу освіти

Щербинецька гімназія прилягає до дороги з активним рухом, тому перед виходом з шкільного двору, облаштовано пішохідний перехід і встановлено турнікет. Площа території закладу становить 5,5 га. Уся територія закладу огорожена. На ній розміщено приміщення школи, вулична вбиральня та господарські приміщення. Приміщення дошкільного підрозділу розміщено поряд, на окремій території, яка також огорожена та має окремий вхід. Територія чиста, охайна, естетично оформлена: є подвір'я з твердим покриттям, газони, квітники, дерева, лавки для відпочинку. Відсутні старі сухі дерева, кущі, предмети, які б становили загрозу для життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Є додатковий заїзд для службового транспорту, завезення продуктів. Проїзду для несанкціонованого транспорту немає, для цього встановлено ворота. На території дошкільного підрозділу є ігровий майданчик з обладнанням для вихованців, літній павільйон. На території школи розташований спортивний стадіон - 1950 кв.м (85м*23м). Стадіон включає поле для міні-футболу, волейбольну площадку, баскетбольні щити, яму з піском для стрибків, перекладини для занять легкою атлетикою. Стадіон не огорожений, але відділений від дошкільного підрозділу сітчастим забором. Територія за закладом освіти, яка використовується для господарських потреб має перепади поверхні та нерівності.

Територія загалом чиста, ящик для сміття на зацементованій поверхні, сміття вивозиться централізовано раз на місяць. На вулиці з усіх сторін встановлене відеоспостереження (5 відеокамер).

Будівля школи потребує нової покрівлі, заміни 6 вікон та 5 дверей. Будівля дошкільного підрозділу потребує заміни 2 дверей, 1 вікна та ремонту фасаду.

Огляд території здійснюється комісією перед початком навчального року та періодично впродовж нього планово й за потреби, відтак, складаються акти огляду. Завгосп щодня здійснює огляд для виявлення недоліків, які усуваються оперативно.

У закладі, створено комфортні і безпечні умови навчання та праці. Приміщення гімназії загалом є безпечним та комфортним для здобувачів освіти: організовано чергування педагогічних працівників у коридорах під час перерв, у спортивній залі та на площадці, а також технічного персоналу біля входу до закладу під час робочого дня. Приміщення закладу освіти недоступні для сторонніх осіб, встановлені датчики руху та заклад обладнаний «кнопками виклику».

У приміщенні закладу освіти забезпечено безпечне неслизьке покриття будівлі закладу освіти з маркуванням, контрастне маркування на стінах та підлозі; маркування контрастними лініями пішохідних зон у приміщенні закладу; візуалізацію призначення приміщень; вказівники. У закладі відсутні захаращення коридорів, рекреацій, міжсходових клітин.

Приміщення чисті, охайні, естетично оформлені.

Режим освітлення відповідає санітарним вимогам. Повітряно-тепловий режим навчальних приміщень відповідає нормам завдяки встановленню системи опалення на твердому паливі. Питний режим не організовано (учні користуються власними пляшечками з водою).

Здійснюється щоденне вологе прибирання всіх навчальних приміщень, тричі на день - коридорів, а також їдальні (столів, місць видачі готових страв).

У закладі освіти для всіх учасників освітнього процесу облаштовано вбиральні, по чотири для хлопців та дівчат. Туалети потребують капітального ремонту, сантехніка вже стара, немає дверей між кабінками, теплої води. За спостереженнями, туалетних кімнат у закладі освіти достатньо, але відсутні окремі туалети для працівників. Крім того, туалетні кімнати обладнано рукомийниками, водою (лише холодною), милом, туалетним папером. Чистоту та облаштування туалетних кімнат батьки та учні оцінили на середньому рівні. Роздягальні спортивної зали не облаштовано.

Облаштування приміщень закладу не створює загрози травмування учнів та працівників: неслизька підлога, належним чином встановлені меблі у навчальних кабінетах, незагромаджені коридори та три виходи з гімназії. Приміщення школи відремонтовані, більша частина вікон, дверей замінено на металопластикові, у навчальних кабінетах, класних кімнатах оновлено меблі, технічні засоби навчання. Дотримується належний провітрювальний та гігієнічний режим.

Кількість здобувачів освіти не перевищує проєктну потужність закладу (180/88). Усі навчальні приміщення використовуються в освітньому процесі. Комплектування класів відбувається переважно з урахуванням чисельності здобувачів освіти. Приміщення закладу освіти використовуються раціонально.

У закладі освіти є персональні робочі місця для всіх педагогічних працівників, окремий методичний кабінет.

У закладі облаштовано місця для відпочинку та фізичної активності учнів, розміщені лавочки та м'які крісла на коридорах, встановлено тенісний стіл, місце для гри в шашки.

У закладі освіти докладають достатньо зусиль для забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці, проте окремі ділянки (забезпечення вбиральнями) потребують удосконалення.

2. Забезпечення навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми

У освітньому закладі функціонує 6 навчальних кабінетів, 4 класних кімнат, спортивна зала, актова зала, бібліотека, їдальня, кімната медичної сестри, ресурсна кімната, кабінет директора школи, методичний кабінет. Навчальні кабінети повністю оформлені згідно Положення про навчальний кабінет з сучасними технічним забезпеченням, оновленими меблями, стендами, дидактичними, роздатковими матеріалами, цифровими ресурсами.

Один навчальний кабінет — математики, та один кабінет початкових класів обладнані мультимедійною дошкою, 5 кабінетів — ноутбуками, кабінет географії та біології — телевізорами. Кабінети фізики, хімії та біології частково мають обладнання для проведення лабораторних та практичних робіт. Актובה зала не повністю обладнана сучасною звуковою технікою, спортивна зала — усім необхідним обладнанням для занять фізичної культури. Мало місця у кабінеті інформатики, де розміщено лише 8 комп'ютерів, які використовуються в освітньому процесі. Заклад освіти забезпечений обладнанням на 70%, усі кабінети початкової школи забезпечені повною мірою. В закладі облаштована ресурсна кімната. Водночас немає обладнаної майстерні, уроки трудового навчання проводяться у інших кабінетах.

Класні кімнати для учнів початкових класів обладнані відповідно до вимог НУШ. Вони містять осередки для різних видів роботи: навчання, читання, зберігання наочності та навчального приладдя, експозицій, робочого місця вчителя. Заклад підключений до мережі інтернет та Wi-Fi, робочі місця педагогічних працівників забезпечені доступом до мережі.

Заклад освіти має облаштований спортивний зал. У спортивному залі є захисні сітки на вікнах, але потребує ремонту підлога. Наявне приміщення для класу безпеки, але воно потребує ремонту та оснащення. Заклад потребує облаштування майстернями.

Чистоту та облаштування спортивної зали, їдальні, навчальних кабінетів, а також облаштування території всі батьки та учні оцінили на достатньому рівні.

У закладі освіти докладають достатньо зусиль для забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці, проте окремі ділянки (облаштування класу безпеки, майстерні, спортивного залу) потребують удосконалення.

3. Обізнаність з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і їх дотримання

Систематично здійснюються інструктажі/навчання з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних

ситуацій із працівниками та здобувачами освіти. У кабінетах підвищеного ризику оприлюднено правила поведінки під час навчальних занять. Здобувачі освіти та працівники закладу обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки.

Загалом учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій.

Педагогічні працівники закладу освіти пройшли навчання з надання домедичної допомоги, реагування на випадки травмування або погіршення самопочуття учнів і працівників під час освітнього процесу, з мінної безпеки. Зокрема, пройшли онлайн-курси та очне навчання в медичному коледжі (медсестра). Упродовж 2022 року у закладі не зафіксовано випадків травмування учасників освітнього процесу під час перебування в закладі та випадків травматизму в позаурочний час. Наявна вся визначена відповідними нормативно-правовими актами документація щодо дій у випадку настання нещасного випадку або травмування учасників освітнього процесу. У разі нещасного випадку чи погіршення стану здоров'я когось з учасників освітнього процесу в закладі діють відповідно до розробленого алгоритму.

Працівники закладу освіти обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу чи раптового погіршення стану їхнього здоров'я. Протягом 2022/2023 навчального року проводилися навчання з учнями та працівниками ліцею: щодо дій під час сигналу «Повітряна тривога», щодо дій під час пожежі, з мінної безпеки.

У 2022 році у підвалі дошкільного підрозділу та цокольному приміщенні школи облаштовано найпростіше укриття площею 55 кв.м та 72.5 кв.м: закрили вікно мішками з піском, виконали двері протипожежними, провели світло, воду, обладнали санвузли, провели Wi-Fi, облаштували меблями, створили медичний пункт, укомплектували пожежний щит та оформили необхідну документацію: схеми евакуації учасників освітнього процесу, алгоритм дій працівників і учнів закладів під час евакуації, покажчики руху.

4. Створення умов для здорового харчування учнів і працівників

У закладі освіти харчування організовано централізовано. Загалом його організація сприяє формуванню культури здорового харчування у здобувачів освіти. В коридорі біля їдальні розміщено рукомийники з милом, наявна електрична сушарка, стенди з правилами миття рук, проте немає теплої води для миття рук. В достатній кількості наявний посуд та технологічне обладнання. Розроблено перспективне чотириричне сезонне меню та щоденне меню. Питання організації харчування постійно перебуває на контролі в керівництва школи, розглядається на педраді щорічно, щорічно видаються накази.

Завідуючою філії, медичною сестрою, завгоспом постійно контролюється дотримання санітарно-гігієнічних вимог у приміщенні їдальні, щоденний підпис меню, контроль за якістю та безпечністю продуктів, що надходять до їдальні, умовами їх зберігання, дотримання термінів реалізації і технології виготовлення страв, дотримання санітарно-протиепідемічного режиму на харчоблоці та обов'язкових медичних оглядів працівниками харчоблоку. В закладі створений

зручний режим харчування для учнів. Всі страви проходять термічну обробку та мають якість приготування відповідно до вимог. Складений графік харчування учнів. Гарячим харчуванням охоплено 79 % учнів закладу: 69% учнів початкової школи, 6% дітей учасників АТО та воїнів ЗСУ, 11% учнів ВПО. Харчоблок забезпечений дезінфікуючими та миючими засобами. Питний режим організовується із використанням індивідуальних пляшечок з водою. Постійно, медичною сестрою, класними керівниками проводяться бесіди з питань дотримання гігієни та протиепідемічних заходів під час перебування у школі. В закладі розміщені інформаційні стенди та плакати з даної теми.

Існує ряд недоліків, які потрібно усунути для покращення умов харчування, зокрема, придбати витяжку на харчоблок, замінити 2 вікна та 1 двері, поповнити посудом та миючими і дезінфікуючими засобами, тощо. Заяви про організацію харчування для дітей з особливими дієтичними потребами не надходили.

Педагогічні працівники у шкільній їдальні не харчуються.

Отже, у закладі освіти приділяють значну увагу створенню умов для харчування здобувачів освіти та працівників.

5.Безпечне використання мережі Інтернет, формування навичок безпечної поведінки в Інтернеті

У закладі освіти наявне покриття інтернету через wi-fi, а також підведено дротовий інтернет до кабінету інформатики. Комп'ютери кабінету інформатики облаштовано технічними засобами та інструментами контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет та антивірусними програмами, проте решта комп'ютерів, які використовуються працівниками закладу освіти, таких засобів не має. У гімназії здійснюється інформаційна робота серед учасників освітнього процесу щодо безпечного користування інтернетом та попередження кібербулінгу.

Отже, у закладі освіти не створено умови для обмеження доступу здобувачів освіти до небажаного контенту в мережі Інтернет, водночас достатньо уваги приділено формуванню навичок безпечного користування ним. Комп'ютери закладу захищені від шкідливого програмного забезпечення антивірусними програмами.

6.Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації

Заклад освіти планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу. У школі розроблено, затверджено та оприлюднено на сайті закладу, на інформаційних стендах у приміщенні План заходів із запобігання булінгу, порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування), порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування). Усі заходи, які здійснюються в цьому напрямку є дієвими, відтак, випадків булінгу в закладі не було зафіксовано. До розроблення Плану заходів із запобігання та протидії булінгу (цькуванню) не залучалися учні.

Вивчення документації засвідчило, що заходи проводяться регулярно відповідно до плану роботи, для всіх учасників освітнього процесу, з урахуванням вікових особливостей учнів початкової, базової та профільної школи та можливостей учнів з особливими освітніми потребами.

Для запобігання проявам дискримінації в закладі освіти педагогічні працівники створюють атмосферу рівності, доброзичливості, взаєморозуміння, демонструють власний приклад толерантного ставлення, проводять класні години, інформаційно-роз'яснювальні заходи.

У гімназії панує комфортна атмосфера. Учні ідуть до школи охоче, у піднесеному настрої, з радістю; учнів, які не хочуть ходити до школи, немає. Серед тих, які неохоче йдуть до школи, учні відзначили, що причиною цього є ранній підйом (навчання починається о 8:30 годині). Усі опитані здобувачі освіти відзначили безпечність та психологічний комфорт перебування в закладі освіти, відсутність будь-яких проявів насильства та дискримінації. Так само почуваються в закладі освіти всі педагогічні працівники.

У школі керівництво та всі педагогічні працівники, регулярно проходять навчання з протидії булінгу, ознайомлені з нормативно-правовими документами щодо виявлення ознак булінгу, іншого насильства та запобігання йому. Інформування учасників освітнього процесу, зокрема батьків, щодо ознак булінгу, іншого насильства, проводить практичний психолог під час годин спілкування, батьківських зборів тощо. Заклад освіти співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями, регулярно залучаючи їх до роботи з питань запобігання та протидії булінгу, насильства та дискримінації.

Отже, заклад планує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу та ефективно її реалізує.

У закладі освіти розроблено та оприлюднено на сайті правила поведінки для учнів. Учні залучали до розроблення правил поведінки, періодично учнівське самоврядування проводить опитування, на основі якого робить висновки, чи учні дотримуються цих правил.

Педагоги стверджують, що правила поведінки в закладі освіти розроблені, учасники освітнього процесу ознайомлені з ними та дотримуються їх, що й засвідчило спостереження за освітнім процесом у закладі.

З метою запобігання різним проявам насильства питання відсутності здобувачів освіти на навчальних заняттях постійно перебуває на контролі адміністрації, зокрема відсутність учнів фіксується, причини аналізуються, ухвалюються управлінські рішення. У закладі освіти не зафіксовані випадки відсутності учнів без поважних причин.

У закладі здійснюється системна робота з виявлення, реагування та запобігання булінгу, іншому насильству, зокрема тренінги, круглі столи, тематичні години спілкування. Відбувається постійне спостереження за здобувачами освіти (під час перерв, навчальних занять), періодичне анкетування, за необхідності – діагностика. У співпраці з місцевою службою у справах дітей заклад освіти здійснює психологічну та соціально-педагогічну підтримку дітей, що опинилися в складних життєвих ситуаціях.

Заклад не звертався до відповідних органів та служб у справах дітей, правоохоронних органів, оскільки фактів булінгу чи іншого насильства у закладі не зафіксовано.

Важливим залишається інформаційна частина безпеки освітнього середовища, яка через застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освіті здійснює масовий, глобальний вплив на особистість дітей. Негативний вплив інформації на сучасне освітнє середовище здійснюється через відсутність контролю, з боку батьків, за змістом інформації, яку дивляться їхні діти, присутність неправдивої, не

якісної інформації, легка доступність, через смартфони, до будь-якого контенту, що породжує проникнення в освітній простір інформації сумнівного, агресивного змісту, яка може сприяти виникненню насильства, булінгу, кібербулінгу тощо.

Педагогічні працівники постійно наголошують дітям про принципи безпечного користування мережею Інтернет, про порядок реагування на ситуацію, коли дитина може стати жертвою насильства або її безпеці загрожують, правил захисту особистих даних, правил захисту зображень, фотографій, правил доступу дітей до мережі Інтернет і їх захисту від шкідливих матеріалів, розміщених у ній.

Отже, у закладі освіти загалом реалізується політика, спрямована на створення середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, проте вона потребує вдосконалення, зокрема щодо інформування учасників освітнього процесу про ознаки булінгу, види насильства та їх особливості.

7.Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

У закладі не забезпечено можливість безперешкодного руху територією закладу для маломобільних учасників освітнього процесу, проте є вільний доступ до спортивного майданчика та дитячого майданчика. Є пандус без поручнів до приміщення гімназії. Прохід достатньо широкий для проїзду візком. Архітектурна безбар'єрність забезпечена лише в межах цокольного поверху; доступу до інших поверхів для маломобільних осіб немає. У приміщенні наявне контрастне маркування на початку та в кінці сходової частини, візуалізація приміщень, вказівники; коридори, рекреації, міжсходові клітини не захищені.

Туалетні кімнати не мають широкий прохід, площа їх приміщень недостатня для використання маломобільними людьми. Відсутнє спеціальне санітарно-технічне обладнання та кнопки виклику для надання допомоги. Вбиральні відповідають віковим особливостям здобувачів освіти. Висота учнівських столів та стільців регулюється лише в класах початкової школи. Шафи, полиці, стелажі надійно закріплені.

У закладі навчається одна дитина з особливими освітніми потребами та працює один асистент вчителя. Наявна ресурсна кімната, обладнана ігровими куточками, наборами дидактичних та розвивальних ігор, приладдям для проведення занять з лікувальної фізкультури, куточком усамітнення, тощо. Дана кімната також використовується для проведення корекційно-розвиткових занять.

Щербинецька гімназія не забезпечена в повній мірі необхідними фахівцями для реалізації інклюзивного навчання, зокрема є практичний психолог, а немає вчителя-логопеда. Під час освітнього процесу забезпечується корекційна спрямованість освітнього процесу на основі єдності, співпраці педагогічного колективу з сім'єю, фахівцями ІРЦ. Проводяться всі заняття, передбачені висновками ІРЦ та Індивідуальними програмами розвитку учнів з особливими освітніми потребами. Під час навчальних занять всі педагоги застосовували специфічні форми й методи роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, спостерігалася співпраця вчителів та асистента вчителя, але учень з особливими освітніми потребами не завжди був активним учасником освітнього процесу.

Для дитини з ООП, згідно з висновками ІРЦ, розроблено індивідуальний навчальний план, складено модифіковані/адаптовані навчальні програми.

У закладі освіти для дитини з ООП створено команду психолого-педагогічного супроводу, до складу якої включено маму дитини. Розроблено індивідуальні програми розвитку. Заклад освіти активно співпрацює з інклюзивно-ресурсним центром м. Новоселиця.

Отже, приміщення та територія закладу освіти потребують значного покращення з урахуванням принципів універсального дизайну та розумного пристосування. Водночас забезпечено умови для організації інклюзивного навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. У закладі освіти налагоджено взаємодію між батьками осіб з особливими освітніми потребами, фахівцями ІРЦ, педагогічними працівниками для забезпечення необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти.

У закладі освіти формуються навички здорового способу життя та екологічно доцільної поведінки здобувачів освіти. Під час навчальних занять початкової школи проводяться вправи для збереження зору, постави, пальчикова гімнастика, фізкультхвилинки. Оформлення навчальних кабінетів сучасне, мотивувальне, обладнане стендами, що мають навчальну мету.

У закладі освіти облаштовано музейну кімнату.

Отже, освітнє середовище закладу освіти загалом мотивує учнів до оволодіння компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя, проте окремі його елементи (використання лабораторного обладнання тощо) потребують удосконалення.

8.Простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (бібліотека, інформаційно-ресурсний центр тощо)

Бібліотека закладу освіти обладнана інтернетом, комп'ютером та місцями для роботи учнів з літературою. Простір і ресурси бібліотеки використовуються для індивідуальної, групової, проєктної та іншої роботи в рамках освітнього процесу, різних форм комунікації учасників освітнього процесу. Бібліотекар організовує різні тематичні заходи. Але, більшість учнів узагалі не користуються шкільною бібліотекою, деякі відвідують лише для отримання необхідної літератури та підручників, мала кількість - для самопідготовки, консультацій, проєктної роботи.

Отже, у закладі освіти ресурси бібліотеки використовуються для формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів, проте, для перетворення бібліотеки у медіатеку необхідні 2-3 комп'ютери, принтер, проєктор.

Рівень якості освітньої та управлінської діяльності Щербинецької гімназії Ванчиківецького ліцею Ванчиковецької сільської ради за напрямом освітньої діяльності «Освітнє середовище» — «Вимагає покращення».

Рекомендації
щодо створення безпечного освітнього середовища
Щербинецької гімназії Ванчиківецького ліцею:

1. Звернутися до Ванчиківецької сільської ради (засновника) з клопотанням щодо:

- 1) ремонту покрівлі гімназії;
- 2) ремонту і облаштування класу безпеки;
- 3) придбання і встановлення вентиляції на харчоблок;
- 4) заміни 10 вікон та 6 дверей;
- 5) капітального ремонту вбиральень з облаштуванням вбиральні для дітей з ООП;
- 6) встановлення бойлерів у вбиральнях для подачі теплої води для миття рук;
- 7) облаштування пандусів для доступу осіб з ООП до всіх поверхів гімназії;
- 8) капітального ремонту та облаштування майстерень;
- 9) ремонту фасаду дошкільного підрозділу;
- 10) придбати 2-3 комп'ютери, принтер, проектор для перетворення бібліотеки у медіатеку.

2. Керівнику закладу освіти:

- 1) оновити всі навчальні кабінети сучасними засобами навчання та обладнанням, відповідно до вимог навчальних програм, для створення нового розвивального освітнього простору;
- 2) залучати спонсорів для організації успішного безпечного освітнього середовища;
- 3) оновити програми, що блокують сайти з небажаним змістом;
- 4) залучати батьків, як партнерів у сфері освіти, до організації успішного безпечного, розвивального, мотиваційного освітнього середовища.

3. Педагогічним працівникам:

- 1) розвивати компетентності учнів у новому освітньому середовищі шляхом створення умов для розвитку загальних і творчих здібностей учнів, розвитку інтересів до технічної творчості, участі у олімпіадах, турнірах, конкурсах, змаганнях;
- 2) під час освітнього процесу активно використовувати наявне лабораторне обладнання, наочність, муляжі, моделі, макети, мультимедійне обладнання, комп'ютери та гаджети, спортінвентар;
- 3) постійно проводити інформування учасників освітнього процесу про ознаки булінгу, види насильства та їх особливості.

Виконала Єсипчук Людмила Анатоліївна
завідувачка філії «Щербинецька гімназія»